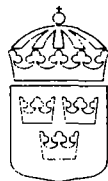

Kulturutskottets yttrande

1991/92:KrU4y

Dramatikerutbildning

1991/92
KrU4y

Till utbildningsutskottet

Utbildningsutskottet har den 21 februari 1992 beslutat bereda kulturutskottet tillfälle att yttra sig över motion 1991/29:Ub440 (fp) avseende dramatikerutbildning.

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna vad i motionen anförts om en utbildning på högskolenivå för dramatiker. Motionärerna anför att dramatikerutbildning inte finns vid de svenska universiteten, vare sig inom litteratur- eller filmvetenskap, medan sådan utbildning finns i andra länder.

Motionärerna anser att det är nödvändigt att anordna fortbildning och vidareutbildning för dramatiker på högskolenivå. Utbildningen föreslås anordnas vid dramatiska institutet (DI) i Stockholm och avse utbildning för såväl teater som film, TV och radio. Motionärerna föreslår att utbildningen skall få 20 årsstudieplatser. För utbildningen krävs enligt motionärernas mening en särskild studioscen, som bör kunna delas med exempelvis teaterhögskolan i Stockholm.

Frågan om en högskoleutbildning för dramatiker bör enligt motionen prövas inför budgetåret 1993/94 i anslutning till ställningstagandena till förslagen från den pågående översynen av de konstnärliga utbildningarna.

Behovet av en förstärkning av dramatikämnet uppmärksammades vid riksmötet 1989/90 i samband med behandlingen av proposition 1989/90:90 om forskning. Riksdagen biföll motionsvis framförda förslag om inrättande av tjänster som professor inom det konstnärliga området, däribland en tjänst som professor i dramatik den 1 juli 1992 (bet. 1989/90:UbU25, rskr. 328). I årets budgetproposition beräknas medel för ändamålet. Tjänsten föreslås inrättas vid dramatiska institutet med tjänstgöringsskyldighet även vid teaterhögskolan i Stockholm.

En översyn av verksamheten vid dramatiska institutet har gjorts. Betänkandet (SOU 1990:104), DI, en högskola i utveckling, har remissbehandlats.

Utbildningen vid dramatiska institutet bedrivs på två linjer, dels den ettåriga allmänpraktiska medielinjen för lärare, ungdoms- och fritidsledare, bibliotekarier m.fl., dels medielinjen för film/TV, radio och teater. I utredningsbetänkandet beskrivs fördelningen av yrken för

vilka utbildning på den senare linjen sker vid institutets teater- resp. film/TV-avdelning enligt följande uppställning:

Teateravdelningen	Film/TV-avdelningen
Regissör	Regissör
Dramaturg	
Scenograf	
Producent	Produktionsledare
Maskör	(Maskör)
	Fotograf
	Ljudtekniker
	Klippare/redigerare

Därutöver sker utbildning vid en särskild radioavdelning.

I betänkandet pekas på möjligheter till samverkan mellan teateravdelningen och film/TV-avdelningen, bl.a. i vad avser dramaturgutbildningen. Utredaren anser vidare att det är angeläget att den nuvarande dramaturgutbildningen utvecklas till en utbildning kring den dramatiska textens funktion i medierna. En sådan utveckling skulle bli ett viktigt stöd för den svenska dramatiken. Ämnet dramatik hör enligt utredarens mening även omfatta filmen, då stora resurser i dag läggs ned på att producera tekniskt fulländade filmer som bygger på svaga manus.

I sitt remissyttrande över betänkandet finner universitets- och högskoleämberget (UHÄ) utredarens förslag till utveckling av dramaturgutbildningen välgrundat. Filminstitutet anför i sitt yttrande att dramaturgutbildningen bör breddas till en utbildning i dramatik och på ett mer konsekvent sätt omfatta även filmen. Den av riksdagen beslutade professuren i dramatik kan enligt Filminstitutet bli ett viktigt tillskott i denna verksamhet. Teatrarnas riksförbund anför i sitt yttrande att den nuvarande dramaturgutbildningen vid dramatiska institutet bör "utvecklas till en utbildning i dramaturgi och dramatik (kring den dramatiska textens funktion i medierna)".

Kulturutskottet har från dramatiska institutet inhämtat att det inom institutet — med utgångspunkt i kritik framförd i utredningsbetänkandet — har utarbetats ett program för förändring av utbildningarna vid institutet. Målet för förändringen är bl.a. att åstadkomma samordning och samverkan mellan teater- och film/TV-utbildningarna. Därmed avser man att bättre utnyttja lärarkapacitet och tekniska resurser. Dramaturgutbildningen skall mera inriktas mot dramatiker- och skivarutbildning i samverkan med övriga utbildningar. Efter försök med kortare kurser anses det nödvändigt att avhjälpa bristen på författare för film, TV och teater genom en längre utbildning på fem till sex terminer, där det ges möjligheter till egna övningar inom både film och teater. Avsikten är att försöksvis anordnad utbildning skall kunna påbörjas hösten 1992, samtidigt som institutet får den av riksdagen tidigare beslutade tjänsten som professor i dramatik.

Regeringen har den 12 mars 1992 — efter hemställan i skrivelse från dramatiska institutet den 14 februari 1992 — medgivit att institutet nästa läsår *dels* får göra upphåll i intagningen till den allmänpraktiska medielinjen, *dels* får bedriva försöksverksamhet med avkortad ut-

bildning för film/TV på medielinjen. Syftet med dessa åtgärder är att frigöra resurser för utredning samt försöksverksamhet, bl.a. beträffande utveckling av dramaturgutbildningen i riktning mot dramatiker/skrivarutbildning.

Kulturutskottet anser det angeläget att även Sverige får en dramatikerutbildning för teater, film, TV och radio. Det är därför värdefullt att viss försöksverksamhet vid dramatiska institutet med dramaturg- och dramatikerutbildning kommer att kunna starta redan till hösten 1992. De förberedelser som denna försöksverksamhet kräver och de erfarenheter som görs under hösten 1992 kommer enligt kulturutskottets mening att vara av värde då riksdagen vid nästa riksmöte fattar beslut beträffande utbildningen vid institutet under nästa treåriga budgetperiod, 1993/94—1995/96. Utbildningsutskottet bör vid sin behandling av sektorn för utbildning för kultur- och informationsyrken för budgetåret 1992/93 — med anledning av motion Ub440 — föreslå riksdagen att som sin mening ge regeringen till känna vad kulturutskottet anfört om behovet av dramatikerutbildning för teater, film, TV och radio.

Stockholm den 19 mars 1992

På kulturutskottets vägnar

Åke Gustavsson

I beslutet har deltagit: Åke Gustavsson (s), Jan-Erik Wikström (fp), Elisabeth Fleetwood (m), Hugo Hegeland (m), Maja Bäckström (s), Berit Oscarsson (s), Stina Gustavsson (c), Anders Nilsson (s), Leo Persson (s), Rose-Marie Frebran (kds), Anne Sörensen (nyd), Ingegerd Sahlström (s), Charlotte Branting (fp), Björn Kaaling (s) och Birgitta Wistrand (m).

Från Vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Elisabeth Persson (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.

